

NOVADNIEKS

CETURTDIEN,
1990. gada 23. augustā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 100 (6104)
Maksa 3 kop.

Labi strādā instalācijas ierīkotāju brigāde no ražošanas apvienības «LATESA» Daugavpils PMK Aglonas iecirkņā.

Mainās nosaukumi (kurus grūti atšifrēt), mainās priekšnieki, bet brigādes vīri — elektromontieri Rūdolfs Slobodskojs, Staņislavs Bernāns, Jāzeps Gilučs, Pēteris Klibais (attēlā) tik dara savu darāmo — ātri un kvalitatīvi. Katru dienu viņus mašina aizved vai nu uz kādu agrofirma «Sarkanais Oktobris», kolhoza «Jersika», vai Preiļu pilsētas objektu.

Septiņos mēnešos viņi izpildījuši darbus par 93 612 rubļiem.

J. SILICKA foto

Pārskats

par piens izslaukumiem
(pēc agrorūpniecības apvienības
reģi) dispečerdienu datiem)

Saimniecība	Izslaukums no govs augstā II dekadē (kg)	±, salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (kg)	±, salīdz. ar ar iepriekš. dekādi (kg)
«Sarkanais Oktobris»	15,4	-1,6	-0,3
«Nācošne»	13,7	-0,8	-
«Sarkanā ausma»	12,7	-0,4	-0,1
«Smelteris»	12,3	-1,2	-0,3
«Līvāni»	12,2	-0,1	-0,5
Leņina	12,1	-3,7	-0,3
«Dubna»	12	+1	-0,3
«Gailīši»	11,9	-0,4	-0,4
Kirova	11,6	-0,1	-0,3
«Galēni»	11,6	-1,5	-
«Rožupe»	11,3	-1	-
«Zelta vārpa»	11,3	-1,1	+0,1
K. Marksa	11,1	-0,4	-0,3
«Ezerciems»	11	+0,5	-0,5
«Rušona»	11	-1,3	-0,7
«Līvāni»	10,9	-0,3	-0,1
«Līvāni»	10,7	-0,3	+0,2
«Līvāni»	10,5	-2,4	-0,7
«Līvāni»	10,4	-1,6	-0,2
«Līvāni»	9,6	-0,9	-
«Silajāni»	9,4	-0,1	-0,4
p. s. «Rudzāti»	8,6	-1,4	+0,1
«Vanagi»	8,3	-1,4	-0,9
«Vārķava»	7,8	-3,1	+0,1
Rejonā	11,5	-1,1	-0,2

Novāc linus, piegādā valstij

□ Neskatoties uz biežajām lietavām, rajona saimniecībās līdztekus graudaugu kultūrām masveidīgi novāc arī linus.

Sogad «ziemeļu zīds» audzis daudz sliktāk nekā pērn, linu stiebrī vējā sajaukti un sagūlušī. Tādēļ ar kombainiem un plūcamajām mašinām strādāt grūti, vietām līni jāplūc ar rokām.

Raiņa kolhozā jau nokopta vairāk nekā puse linu druvu. Samērā labi šo tehnisko kultūru novāc «Dzintārā», «Galēnos» un Kirova kopsaimniecībā. Kirova kolhozs pagājušajā gadā linu salmiņu piegādē valstij izpildīja pusotra plāna. Arī šogad te tiek darīts viss, lai «ziemeļu zīds» nokoptu laikus un bez zudumiem. Palīgā ieradusies viesstrādnieki no Ukrainas.

Pēc remonta jauno darbu sezonu uzsākusī Preiļu linu fabrika. Raiņa un Kirova kolhozi, kopsaimniecība «Vārķava» te piegādā linu salmiņu kravas. Linus uz šejieni ved arī no kaimiņu — Daugavpils rajona kolhoziem.

J. AIZKALNS

Augsti izslaukumi

□ Agrofirma «Sarkanais Oktobris» kolhozs ar katru gadu kāpina izslaukumus.

Sogad tie ir visaugstākie — 7 mēnešos vidēji saimniecībā 3252 kilogrami piena no katras gov, bet Leinišķu fermā — 3775 kilogrami, Duntišķos — 3474 kilogrami.

Individuāli starp slaucē-

jām priekšgalā atrodas A. Juganova no «Progress I» — viņa 7 mēnešos no katras melnraibās gov ieguvusi 5517 kilogramus piena, kas salīdzinājumā ar fermas vidējo rādītāju ir par 2216 kilogramiem vairāk. A. Juganova darba biedrene A. Loginova rezultāts — 4420 kilogrami piena no aprūpējamās gov.

J. BRICIS

Saglabāsim ražu!

Sobrīd kartupeļu ražas liktenis izraisa bažas. Visur vērojama lakstu puve. Arī bumbuļi pūst, turklāt raža šogad vispār padeviesies sliktai. Ir svarīgi savlaicīgi novākt un saglabāt to, kas ir izaudzis.

Pat ja laksti vēl ir zaļi, bet uz tiem parādījušies tumši plankumi, tie jānopļauj vai jānogriež, rūpīgi jāsavāc vagās un nekavējoties jāsadzina, jo slimības izraisītāja sporas lietūs laikā var viegli nokļūt uz bumbuļiem un paātrināt to pušanu. Tie-

ši tāpēc, novācot ražu, nedrīkst pieļaut bojāto lakstu saskaršanos ar bumbuļiem, it īpaši, ja tie nav nobrieduši un to miza vēl ir plāna un viegli noberzama.

Mēs varam veicināt tās drīzāku nostiprināšanos — pēc novākšanas pāris stundas apzāvēviet kartupeļus ēnā. Miza veidosies labāk, ja novāksim kartupeļus 10 līdz 12 dienas pēc lakstu nopļaušanas. Sajā laikā mazināsies augsnes inficētība ar lakstu puves izraisītāja sporām.

• Aktuāls temats

Neaizmirstiet arī sikos bumbuļus. Kartupeļi tagad ir dārgi, tāpēc ieteicams izmantot arī tos. Laba saimniece no tiem pratis pagatavot daudz garšīgu ēdienu. Piedāvājam dažus padomus, kā labāk saglabāt ražu, kas šoruden ir sevišķi vērtīga.

Ja pirms kartupeļu novākšanas nolijis lietus, mazliet uzirdiniet augsni starp vagām un uz pāris dienām atlieciet kartupeļu rakšanu. Lakstiem līdz tam laikam jābūt nopļautiem un novāk-

tiem. Kartupeļus no zemākajām vietām, kur pēc lietus sakrājies ūdens, novāciet atsevišķi un izmantojiet ātrāk.

Sekoiet, lai visi inficētie laksti ugunskurā pilnīgi sadegtu. To atliekas var izraisīt lakstu puvi nākamajā gadā.

Ja kartupeļi auguši pārmitrā zemē, tie pēc novākšanas ilgāk jāžāvē un jāglabā labi vēdināmā telpā.

Nejauciet kopā dažādu šķirņu kartupeļus!

LETA preses dienests

Kā pēc izklāda „kvorums“?

Pēc kāda pasākuma

Troksnis kļuva arvien lielāks, un līdzpriekšsēdētāji norūpējušies jau sāka mest skatienus uz zāli, lai situāciju kaut kādi izmainītu. Jā, kolektīva līguma izpildes gaita pirmajā pusgadā, kuras apspriešanai arī bija sasaukta republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta darba kolektīva konference, lielāko daļu klātesošo interesēja maz. Katrā zinā specialī izveidotās komisijas līguma izpildes izvērtēšanai triju nedēļu ilgās darbības rezultāti strādnieku vidū nerādīja nekādu — ne pozitīvu, ne negatīvu — reakciju.

Bet zēl, jo komisija patiešām bija strādājusi pamatīgi. Gan tās priekšsēdētāja A. Beleckas pārskatā, gan tresta pārvaldnieka V. Veides un arodkomitejas priekšsēdētāja A. Surgunta runās uzmanības priekšplānā bija visai akūtas problēmas, kas attiecās gan uz visu trestu kopumā, gan arī uz atsevišķām tā struktūrvienībām.

Negribu lasītāju apgrūtināt ar skaitļu uzskaitījumu, pateikšu tikai, ka trests sckmīgi izpildījis pašu spēkiem veicamo celtniecības un montāžas darbu plānu, preču produkcijas, tenākumu uzdevumu, bet jo sevišķi — iedzīvotājiem sniedzamo pakalpojumu plānu (260 procenti). Iecerātais nav sasniegts vienīgi kopprodukcijas izlaidē. Tomēr trests bija to astoņu

apvienības «Laukceltnieks» struktūrvienību vidū, kas īstenoja pirmā pusgada ekonomisko programmu (pavisam apvienībā — 33 struktūrvienības). Un tas — apstākļos, kad ar katru mēnesi pasliktinājās (un turpināja pasliktināties) materiāli tehniskā apgāde, kad izjūtams liels darbaspēka trūkums (labākie strādnieki pāriet darbā kooperatīvos), kad gada sākumu nu nekādi nevar nosaukt par veiksmīgu — vismaz mikroklimata dēļ.

Konferencē runāja par to, kā palielinās saslimšana (sevišķi — ar elpošanas ceļu un ādas slimībām), kas ir cieši saistīta ar neapmierinošajiem darba apstākļiem. Pakritizēja celtniekus par melno sagatavju ceha lēno būvēšanu. Norādīja komisijai uz dažām neprecizitātēm, ko tā bija pieļāvusi savā informācijā. Izteica šaubas, vai ir lietderīgi pirkt jaunu līniju kokneses skaidu plātņu ražošanai. Un par to visu — tikai garāmejojot. Vārdi, tikai vārdi... Informācija, kas nenes sevī ne pozitīvu, ne negatīvu lādīņu. Un cilvēki sāka atstāt zāli (daži vēlāk taisnojās, ka neprot latviešu valodu), tāpēc priekšsēdētājiem arvien biežāk nācās aicināt klātesošos nepamest konferenci.

Vārdu palūdz kokneses konstrukciju rūpnīcas direktors V. Saiters. Viņš izteica visai vilinošu priekšlikumu — rast

iespēju paaugstināt algas ražošanā un specializētajā PMK strādājošajiem vidēji par 25—30 procentiem. Mēnesī šim nolūkam vajadzīgi 84 tūkstoši rubļi, līdz gada beigām — apmēram 500 tūkstoši. Summa visai ievērojama, taču tādejādi varētu samazināt starpību starp izpeļņu, ko strādnieks saņem ražošanā un kooperatīvos. Likās — direktors runā par lietām, kas ir ļoti svarīgas visiem. Bet zālē... tas pats klusums. Un, lūk, A. Surgunts jau spiests lūgt konferences delegātus: «Nebūtu slikti dzirdēt tautas balsi!». Atbildes vietā — kāda replika, ka inflācijas apstākļos esot bistami visu naudu pārverst algās. Un tā nekāda apspriešana nenotika, neizskanēja neviens priekšlikums. Nolēma, kā tas pie mums pieņemts, izveidot kārtējo komisiju jautājuma izstrādēšanai. Nobalsoja par tās sastāvu. Un kāda smaga nopūta kaut kur aizmugurē: «Atkal neviena darbarūka!».

Neapvainojaties, cienījamie «darbarūki», bet vai nevajadzētu beigt vaidēt un stenēt? Jums pašiem taču bija dota iespēja izvirzīt komisijas sastāvu. Cita lieta — jūs šo iespēju nemaz necentāties izmantot. Tā nu mēs esam raduši — pasēdēt sanāksmēs, paklusēt, lai pēc tam kārtējo reizi ēdnīcā, autobusā, pipētāvā aprunātu administrāciju. Protams, tā ir vienkāršāk. Nezinu kā citiem, bet personīgi man šādas runas kuluāros rada vienīgi nepatīku. Ja cilvēkam ir ko teikt, par to jārunā atklāti un tieši te — savā strādnieku konferencē.

Lai gan... Projektēšanas un māju celtniecības trests, acimredzot, pieder pie

tiem «nelabvēlīgajiem» uzņēmumiem, kur «tauta» izvēlas pirmo variantu. Jo strādnieku vidū tik dziļi ieēdusies neuzticība pret savu vadību, ka tā var darīt kaut vai ģeniālus darbus, atvešīnāšanās siena vienalga paliks. Cilvēki vienkārši vairs netic kardinālām pārmaiņām «augšā», un viss.

Vārdu sakot, ņemat kā gribat, bet dalīšanās pēc shēmas «mēs» un «viņi» turpinās. Un tāpēc turpinās arī sociālā apātija, psiholoģiskā spriedze, kuru novērst diemžēl tā arī neizdodas. Negribu, lai mani uzskatītu par gaišreģi, tomēr liekas, ka ilgi gaidītās pārmaiņas būs iespējamas tikai tad, ja notiks «laulības šķiršana» ar tai sekojošu īpašuma sadalīšanu, proti — visām struktūrvienībām jāpiešķir pilnīga ekonomiskā brīvība, jo trestā savā laikā tās apvienoja bez viņu piekrišanas.

Strādnieki savu vārdu jau teikuši — trests viņiem nav vajadzīgs, jo tas neko nav devis, varbūt — pat otrādi. Tagad jāgaida, ko izlems «augša» (jā, atkal «viņi»). Ne velti V. Veide ierosināja neizskatīt divus konferences dienaskārtības jautājumus: republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta jaunos statusus un nolikumu par tā padomi. Jo augstākstāvošā organizācija to visu patlaban izskata, pat vairāk — izvirzās, liekas, jautājums: vai trests ir izdevīgs tā pašreizējā interpretācijā? Tāpēc māju būvētāju kolektīvu, iespējams, gaida pārmaiņas. Vai tās patiešām šoreiz notiks?

Iraida KOROĻOVA

Par zemes reformu

Ši gada 9. augustā valsts saimniecībā «Krāce» notika LLS Latgales novada padomes sēde, kurā tika izskatīts jautājums par zemes reformu.

LLS padome uzskata, ka, īstenojot zemes reformu Latvijas Republikā, jāievēro šādi pamatprincipi:

— pašreizējo saimniekošanas formu izmaiņa nav pieļaujama administratīvā kārtā, bet vienīgi ar ekonomiskām metodēm;

— priekšroka saņemt zemi maksas lietošanā jānodrošina pašreizējiem (individuālajiem un kolektīvajiem) zemes lietotājiem;

— zeme īpašumā jāpiešķir tikai tiem Latvijas Republikas pilsoņiem, kuri paši to apstrādā;

— zeme īpašumā jāpiešķir ne tikai atsevišķiem pilsoņiem, bet arī kolektīvajiem zemes lietotājiem.

Ierosinām visām LLS rajona nodaļām veikt plašu izskaidrošanas darbu lauku iedzīvotāju vidū par būtiskākajām atšķirībām starp zemes reformas oficiālo un LLS likumprojekta variantu. Iespējami šā laikā jāorganizē lauku dzīvojošo aptauja un viņu viedoklis par zemes un īpašuma tiesību jautājumiem Latvijas Republikas agrārās reformas ietvaros jādarina zināms Latvijas Republikas Augstākajai Padomei, LLS Centrālajai valdei un masu informācijas līdzekļiem.

Oficiālais zemes reformas likumprojekts publicēts laikrakstā «Lauku Avīze» šī gada 10. augustā, LLS variants — laikrakstā «Zeme» 16. augustā. Tā kā visiem rajona iedzīvotājiem laikrakstā «Zeme» nav brīvi pieejams un būtiskākā atšķirība starp šiem likumprojektiem ir pantā par zemes lietošanas pieprasījumu apmierināšanas secību, tad publicējam tikai šo pantu un nododam jūsu izvērtēšanai.

11. pants. Zemes pieprasījuma izskatīšanas kārtība.

Ja vairāki zemes pieprasītāji pieprasa vienu zemes gabalu, pieprasījumu par zemes piešķiršanu lietošanā izskata un apmierina šādā secībā:

Pirmkārt, zemes lietotājiem uz zemi, kura šī likuma spēkā stāšanās brīdī ir viņu pastāvīgā vai mūžīgā lietošanā;

— zemnieku saimniecībām, uz kuru zemes ir zemnieka dzīvojamā māja vai ražošanas ēkas, vai uzskaita to celtniecība;

— palīgsaimniecībām (amatnieku saimniecībām), uz kuru zemes ir lietotāja dzīvojamā māja vai ražošanas ēkas, vai uzskaita to celtniecība;

— kopsaimniecībām un valsts saimniecībām zemes, kas tām nepieciešamas lauksaimniecības vajadzībām (atbilstoši novērtējumam), bet ne mazāk kā optimālās platības, bez kuras nav iespējama šiem lietotājiem piederušo ražotņu, kapitālo ēku un būvju izmantošana paredzētajiem mērķiem;

— pilsoņiem dzīvojamā māju vai vasarnīcu uzturēšanai vai celtniecībai, ja ēkas uzceltas vai uzskaita to celtniecība;

— palīgsaimniecībām, kurās ierīkota lauksaimnieciska ražošana vai uzskaita zemes apgūšana šim mērķim;

— sociālajām, kultūras un

dabas aizsardzības vajadzībām, kā arī vēsturisko un arheoloģisko objektu saglabāšanai; lauksaimniecības selekcijas, izmēģinājumu un mācību vajadzībām;

— pārējiem zemes lietotājiem, kuri efektīvi saimnieko atbilstoši republikas iedzīvotāju interesēm.

Otrkārt, pēc zemes pirmkārtas pieprasījumu izskatīšanas Latvijas Republikas pilsoņiem uz zemi, kuru pieprasa zemnieku saimniecību vai palīgsaimniecību (amatnieku saimniecību) izveidošanai, atjaunošanai, paplašināšanai vai robežu grozīšanai šādā secībā:

1) pieprasāmā zemes gabala bijušajiem īpašniekiem (uz 21. 07. 40.) vai viņu pirmās pakāpes mantiniekiem, kas strādā lauksaimniecībā, bet ja pieprasāmo zemes gabalu nav iespējams piešķirt, piešķirams līdzvērtīgs gabals tajā pašā pagastā;

2) pilsoņiem, kuriem pieprasāmajā gabalā pieder dzīvojamā māja vai ražošanas ēkas, vai uzskaita to celtniecība;

3) organizāciju darbiniekiem no šo organizāciju lietošanā esošās zemes, ja viņi dzīvo tajā pagastā, kurā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

4) citiem tā pagasta iedzīvotājiem, kurā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

5) citiem pilsoņiem, kuri strādā teritorijā, kurā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

6) citiem tā rajona iedzīvotājiem, kurā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

7) citiem Latvijas Republikas pilsoņiem.

Treškārt, no brīvā zemes fonda pēc zemes otrkārtas pieprasījumu izskatīšanas vietējo padomju izpildkomitejām uz zemi, kuru pieprasa pašpārvaldes, sociālām kultūras un dabas aizsardzības vajadzībām un arheoloģisko objektu saglabāšanai šādā secībā:

1) tā pagasta izpildu komitejai, kuras teritorijā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

2) tā rajona izpildu komitejai, kuras teritorijā atrodas pieprasāmais zemes gabals;

3) tā rajona pilsētu un pagastu izpildu komitejām, kurā atrodas pieprasāmais zemes gabals.

Ceturtkārt, no brīvā zemes fonda pēc zemes treškārtas pieprasījuma izskatīšanas organizācijām uz zemi, kuru pieprasa republikas iedzīvotāju vajadzībām atbilstošas efektīvas ražošanas uzsākšanai vai paplašināšanai, šādā secībā:

1) lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām;

2) citām vajadzībām.

Katrā kārtā zemes pieprasījumus izskata un apmierina vienīgi tad, ja uz pieprasāmo zemes gabalu nav saņemti vai netiek apmierināti augstāko kārtu zemes pieprasījumi.

Zemes pieprasījumu izskatīšana un zemes gabalu piešķiršana otrajā, trešajā un ceturtajā kārtā izdarāma šajās kārtās noteiktajā secībā.

Ja jums rūp mūsu lauku tālākais liktenis, tad lūdzam rast iespēju ar ankētas starpniecību līdz šī gada 5. septembrim izteikt savu viedokli par šiem piedāvātajiem likumprojektiem.

JOSU ATTIEKSME PAR LATVIJAS ZEMES TĀLĀKO LIKTENI

(jums pieņemamo atbildi lūdzam pasvītrot)

1. Vai Latvijas zemi drīkst pirt un pārdot? Jā. Nē.
2. Vai pieļaujama zemes atdošana bijušajiem īpašniekiem vai to mantiniekiem, kuri nestrādā lauksaimniecībā? Jā. Nē.
3. Vai zemes saimnieks var būt bez lauksaimnieciskās prakses un lauksaimnieciskās izglītības? Jā. Nē.
4. Kur jums labprātāk strādātu? Kolektīvajā saimniecībā (paju, akciju sabiedrībā utt.). Zemnieku saimniecībā.
5. Vai jūs atbalstāt LLS zemes reformas likumprojektu? Jā. Nē.
6. Kādi jums vēl ir citi priekšlikumi?

Lūdzam šo anketu aizpildīt, izgriezt un atsūtīt uz agrārupniecisko apvienību «Preiļi» LLS biedrības valdei. Adrese: 228250, Preiļi, Raiņa bulvārī 19.

A. OSTROVSKIS, LLS Preiļu biedrības priekšsēdētājs

Tuvojas mācību gads

Vēl ir brīvdienas skolēniem, atvaļinājumu laiks, bet skolotāji jau dzīvo ar domu — kā strādāt jaunajā darba cēlienā! Ko ieviest šīn mācību gadā!

Daudzās republikas skolās, arī mūsu rajonā, skolotāji jau organizē BALTĀS stundas. Eksperimentāli šogad tās izmantos literatūras mācīšanā, parādot ar esošajām programmām un jauno «Fasules literatūras programmu 10.—12. klasēm». Bez literātiem tās var izmantot klašu audzināji. Tās ir stundas, kad skolotāji var pārrunāt ar bērniem par cilvēka vietu dzīvē, par attieksmi pret mākslu, zinātni, reliģiju u. c. tēmu. Radošs skolotājs prātīs piemērot tās bērnu vecuma īpatnībām, uztvert īpatnējo, skaisto dabā katrā gadalaikā — rudenī, kad dabā ir tik daudz krāsu, baltā sarmotā ziemas ri-

tā, pavasara atmodas laikā. Izglītības ministrija izveidojusi ieteicamo programmu, ko skolotāji varēs radoši izmantot.

DINĀRĀS stundas, kad klasē uz stundu iet vairāki pedagogi. Piemēram, biologs un ķīmiķis, literāts un darbmācības skolotājs, fiziķis un matemātiķis. Priekšmetu skolotājs konkrētas tēmas apskatam var lūgt 2—3 stundas vai arī veselu dienu, kā arī — aicināt augstskolu pasniedzējus. Tas nebūs bieži, bet 1—2 reizes gadā šīs stundas varētu organizēt.

NOVADA MĀCĪBAS stundās skolēni dziļāk iepazīst savu novada vēsturi, tradīcijas, etnogrāfiskās īpatnības. Galvenais, lai bērni zinātu par savu novadu un prastu par to pastāstīt citiem. Gribas cerēt, ka jaunā paaudze,

kura zinās savu novada vēsturi, pieliks savu roku tā izaugsmē, mazāk plēsīs, lauzīs, sitīs, postīs.

Par šo stundu ieviešanu, to metodiku, par konkrētu tēmu mācīšanu apspriedīs mācību priekšmetu skolotāji savās metodiskajās apvienībās 29. augustā.

Augusta nogalē pulcāsies kopā skolu vadītāji, metodisko apvienību vadītāji, jaunie skolotāji. Tradicionālā skolotāju augusta sanāksme iecerēta netradicionāli — ar republikas Dziesmu un deju svētku atskaņām. Koncerts rajona skolotāju koris, piedalīsies deju kolektīvi, etnogrāfiskie ansambļi. Būs tikšanās ar rajona vadību.

M. VOLKOVA, rajona TIN metodiskā kabineta vadītāja

Preses spoguļi

Opozīcijas pozīcija

● PSRS tautas deputāts, Maskavas vēstures arhīvu institūta rektors profesors Juris Afanasjevs ir viens no tiem mūsu politiķiem, kuru ne bez pamata uzskata par pašu nopietnāko valsts tagadējās vadības oponentu. Piedāvājam lasītāju uzmanībai fragmentu no intervijas ar Juriju Afanasjevu, kas publicēta nedēļas izdevumā «Sobesedņik».

— Šī vēsturiskā posma īpatnība ir tā, ka praktiski nav iespējams izveidot masu demokrātisko kustību, balstoties tikai uz sociālajām interesēm, jo tās ir ļoti izplūdušas, — saka Juris Afanasjevs. — Diferenciacija uz šī pamata, kā rāda Baltijas pieredze, notiek pēc tam, kad realizētas nacionālās intereses. Republikās tieksme pēc nacionālās atdzimšanas kļuva par prevalējošo, ietverot sevi arī cīņu par tirgus ekonomiku un demokrātiju. Un tas ir saprotams. Tautas gadsimtiem ilgi nebija suverēnas, tās tiecas uz to, lai atbrīvotu nacionālās kultūras asņus, ko līdz šim nežēlīgi midija birokrātiskā centrālisma un unifikācijas sistēma, kas bija par pamatu gan Krievijas impērijā, gan arī ir Padomju Savienībā.

— Kādu jūs gribētu redzēt Krieviju?

— Kā suverēnu valsti, kurai ir normālas kaimiņattiecības ar visām valstīm, ar ko tā robežojas.

— Kāda ir jūsu attieksme pret ideju noslēgt jaunu Savienības līgumu?

— Šī ideja bija aktuāla pirms diviem gadiem, kad to izvirzīja akadēmiķis Andrejs Saharovs. Ja viņu būtu atbalstījis valsts vadība, līguma ideju vienas valsts ietvaros nenoraidītu pat Baltija. Bet tagad ir par vēlu.

— Jūs uzskatāt, ka Savienības sabrukuma process ieguvīs neatgriezenisku raksturu?

— Šo procesu var apturēt tikai ar spēku. Taču spēka lietošana uz gadu desmitiem apturēs labu kaimiņattiecību izveidošanos. Bet tās jau tā ir sabojātas: nav viegli aizmirst deportācijas, nācības labāko cilvēku iznīcināšanu Baltijā un Moldāvijā, badu Ukrainā vai neatkarīgās Gruzijas okupāciju un tās likumīgās demokrātiskās valdības gāzšanu 1921. gadā.

— Kur tad izeja no krīzes?

— Tiesu līgumu noslēgšanā starp republikām, pagaidu formējumu izveidošanā Savienības līmenī, kas nodrošinātu vecās politiskās sistēmas salauzšanu. No tā, cik mīlerīgi noritēs šis process, būs atkarīgs, kā virzīsies tālāk. Man liekas, ka visi saprot, mākslīga robežošanās, ekonomisko saiķņu sarašana neko labu nenesīs. Tāpēc integrācijas procesi sāksies. Iespējams,

nonāksim arī līdz tam, ka izveidosim kaut ko līdzīgu Eiroparlamentam. Tas būs nepieciešams, ja kaimiņi nelems, ka kaut kādā veidā jāformulē kopīgie uzdevumi un intereses. Taču es uzskatu, ka PSRS kā valsts, kā lielvalsts ar vienu galvaspilsētu, vienotu atribūtiku, karogu, ģerboni perspektīvā nepastāvēs, PSRS harmoniski var pārveidot tikai suverēnu valstu savienību ar dažādu integrācijas pakāpi un interešu saskaņošanu.

— Jūs aicināt atteikties no sociālisma idejas...

— Ja jau kādam tā ļoti patīk, ar šo terminu var apzīmēt cilvēces sensose tieksmes uz brālību, brīvību un vienlīdzību. Šie ideāli formulēti jau bībelē un korānā. Un tie būs vadugunis cilvēcei vēl tūkstošiem gadu ilgi.

Arī tajos principos, kuros izvirzīja Markss un pat Lenins, ir ne mazums vispārcilvēciskā pārdomas par cilvēku, par viņa individuālajām un sabiedriskajām interesēm. Vispārcilvēciskās idejas paliks, bet, lūk, klasisku socioloģiskie priekšstatu izrādījušies utopiiski. Izrādījās, ka cilvēki nebūt nekļūst laimīgi, ja likvidē privātpašumu. Izrādījās, ka tieši privātpašums nodrošina personības ekonomisko brīvību. Cilvēku atsvešināšanos nevar likvidēt, visu totāli valstiskojojot, to var pārvarēt tikai pakāpeniski, ieviešot jaunas tehnoloģijas, pilnveidojot darba apstākļus.

— Ja rezumē, jūs uzskatāt, ka filozofija, uz kuras pamatojas PSKP praktiskā darbība, ir utopija, tāpat — ved strupceļā?

— PSKP līderiem radies priekšstats, ka sabiedrība attīstās pēc tiem pašiem likumiem, kādi pastāv dabā: pavasari nomaina vasaru, tātad — kapitālisma nomainīs komunisms. Un tikai partija ir spējīga apgūt šos likumus, bet, būdama pie varas, — padarīt laimīgu visu cilvēci. Atsauksšanās uz «vienīgo pareizo mācību» ir vienīgā iespēja, kā legitimēt partijas monopolu uz varu.

Šāda «zinātniskā» sociālisma filozofiskais pamats ir Hēģeļa idejas par pretrunu vienotību un cīņu transformēšanu, proti — pretrunu novēršana, likvidējot tās kā attīstības avotu. Praktiski šī «likvidešana» nozīmē kapitālisma nomainu revolūcijas ceļā. Taču šādu pieeju dabā norai-

da modernās zinātnes atziņas, bet sabiedrības dzīvē — sociālā prakse. Pretrunas var sekmīgi atrisināt, nevis vienai pusei iznīcinot otru, bet gan saskaņojot, kombinējot konfliktā iesaistītos elementus. Pašreizējās industriālās attīstītās Rietumu sabiedrības — tas ir gan kapitālisms, gan arī sociāldemokrātijas reformiskās daļas ideju iemiesojums. Notikusi konvergence, privātiniciatīvas organiska savienošana ar sociālo aizsargātību. Divi pretēji principi: brīvība — stiprijiem un aizsargātība — vājajiem atrodas pastāvīgā pretrunā, bet šī pretruna tiek likvidēta nevis tā, ka proletārieši iznīcina citas šķiras, bet gan pilnveidojot valsts un sabiedrisko iekārtu, īstenojot stipru sociālo politiku.

Mūsu sabiedrība ar grūtībām pārvar psiholoģiju «melnis — balts», bet partija tā joprojām ir dominējošā. Tas nozīmē, ka PSKP sabiedrībai nes ļaunumu.

— Jūs uzskatāt, ka tā ir tieši komunistiskās partijas nelaieme?

— Esmu pārliecināts, ka daudzpartijiskumam, kas kā sabiedrisks institūts radās XIX gadsimtā, kad saasinājās šķiru un sociālie konflikti, nav perspeļvas. Jo daudzpartijiskums rēizzūd, kad izveidojas divpartijvāi trijpartijju kombinācija: rad kāli — liberāli — konservatori. Pie mums patlaban cenšas saglabāt totalitāro režīmu, paturot PSKP monopolu desmitiem bezspēcīgu pundurpartiju ierāmējuma.

Taču tā ir bezcerīga lieta. PSKP liktenis (es ar to nebūtu negribu apvainot tos godīgos cilvēkus, kuri joprojām paliek tās rindās) — nevis «krist» cīņā, bet gan pakāpeniski noiet no vēstures skatuves. Tieši kā politiskam institūtam, kā partijiskai birokrātiskā režīma balstam. Taču, deklarējot patlaban uzticību principiem, kuri jau sen aizgājuši nebūtībā kopā ar XIX gadsimtu, partija valstij var sagādāt vēl ne mazums rūpju.

— Jūs izstājāties no PSKP, taču citām partijām neesat pievienojies, lai gan daudzas uz to cerēja. Kādu mērķi jūs sev tagad izvirzāt?

— Novērst notikumu dramatisku pavērsienu var, vienīgi apvienojot visu progresa spēku pūlinus. Tieši tāpēc patlaban es, nesaistot sevi ne ar vienu no PSKP opozīcijā esošajām struktūrām, iestājos par demokrātiskā spēku savienības izveidošanu. Un ne jau tāpēc, lai glābtu PSRS vai saglabātu Gorbačovu pie varas, bet gan — lai nodrošinātu suverenitāti visām republikām, realizētu to, ko mums atvēlējis Dievs, daba un vēsture.

Mihails SOKOLOVS

(«Sobesedņik», Nr. 31, 1990. g.)

● Deputāti nepiekrīt

Būvēt dzīvokļus vai kotedžas?

● Bet kāds ir jūsu viedoklis?

Notika Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes sesija. Tās darba kārtībā bija dažādi jautājumi.

Deputāti izveidoja dzīvojamā fonda novērtēšanas komisiju. To vadīja deputāte A. Vaivode. Apstiprināja arī Preiļu pilsētas pašpārvaldes ekonomiskā un sociālā pamatojuma izstrādes darba grupu. Grupu vadītājs — padomes priekšsēdētājs V. Ugaiņis. Uz revīzijas komisijas pamata izveidoja veco, vienu, siimo pilsētas iedzīvotāju sadzīves apstākļu apsekošanas pagaidu komisiju. Pēdējā nodarbošies ar pilsētas iedzīvotāju ieniegumu izskatīšanu (pārtikas produktu iepirkšanai specveikalā).

Informāciju par kārtību, kādā tiks sadalīti dzīvokļi ārpuskārtas, pirmās kārtas un vispārējā grupā, sniedza dzīvokļu sadales komisijas priekšsēdētājs A. Mičans.

Pilsētas padomes sesijai bija iesniegta Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas izstrādātā koncepcija turpmākajai dzīvokļu celtniecībai Preiļos.

Pilsētas iedzīvotāju zināšanai un apspriešanai publicējam šo koncepciju:

«Atzīt, ka dzīvokļu celtniecības koncepcija, kas līdz šim praktizēta valstī un rajonā, nespēj atrisināt iedzīvotāju nodrošināšanu ar dzīvojamām telpām un unificē republikas maziem sētu arhitektonisko izskatu. Turpmākai dzīvokļu celtniecībai pilsētā jānotiek pārsvarā būvējot kotedžu tipa dzīvojamās mājas, kompleksi projektējot un apbūvējot pilsētas ielas kopmā.

Lai minēto realizētu dzīvē. Preiļu pilsētas Tautas deputātu padome nolēma: samazināt dzīvokļu māju projektēšanu un būvēšanu Preiļu pilsētā, intensīvi attīstot kotedžu tipa dzīvojamās māju celtniecību;

lūgt rajona galvenā arhitekta birojam izstrādāt un iesniegt pilsētas izpildkomitejai līdz šī gada 15. septembrim iespējamus apbūves variantus (skices) jaunajām pilsētas ielām; paredzēt jaunbūvētā valsts dzīvokļa fonda kotedžu tipa mājas pārdot pirmām kārtām tiem iedzīvotājiem, kuriem nepieciešams uzlabot dzīvokļa apstākļus;

projektējot jaunu pilsētas ielu apbūvi, inženier-tilklus izvietot ārpus ceļu segumiem;

lūgt rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteju panākt, lai, sākot ar 1991. gadu, celtniecības materiāli kapitālajai celtniecībai tiktu iedalīti tieši rajona rīcībā, nevis darbuzņēmējiem;

līdz šī gada beigām pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejai noformēt pilsētas teritorijas paplašināšanu valsts un individuālās dzīvokļu celtniecības vajadzībām un apbraucamā ceļa būvniecībai, pieteikt projekta un tāmes dokumentāciju jaunu ielu apbūvei tā, lai jau 1991. gadā uzsāktu kotedžu tipa dzīvojamās māju celtniecību pilsētā;

lūgt rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteju nodot pilsētas padomes bilancē remontu un celtniecības pārvaldes pamatfondus un apgrozāmos fondus pilsētas celtniecības un restaurācijas uzņēmuma veidošanai».

Nevar nepiekrīt, ka iepriekšējo gadu koncepcijas, kas tika praktizētas valstī, republikā un rajonā, bija gan kļūdainas, gan nespēja atrisināt iedzīvotāju nodrošināšanu ar dzīvojamām telpām, nemaz nerunājot par mazpilsētu (arī Preiļu) arhitektonisko izskatu. Bet tajā pat laikā

ir zināms, ka republikā tiek gatavots likumprojekts par dzīvojamā fonda izpirkšanu un, acīmredzot, tuvākajā laikā gan dzīvokli, gan dzīvojamās mājas maksās naudu. Jāpiekrīt arī tam, ka kotedžu tipa dzīvojamās māšīs būs labāk sakopts, ka ģimenei šādā mājā dzīvot ērtāk.

Par šo koncepciju deputāti nenobalsoja. Acīmredzot, tāpēc, ka jāapzinās mūsu cilvēku nabadzība, galu galā arī tas, ka valsts visu laiku no nopelnītās algas strādājošajam ir samaksājusi tikai 30 procentus. To joprojām valsts turpina darīt. Vēl vairāk: ir gaidāms pārtikas un citu preču cenu paaugstinājums, komercenā, kas lielā mērā būs saistīts ar dzīves līmeņa pazemināšanos daudzām ģimenēm.

Ipaši iebildumi bija pret koncepcijas pirmo punktu, kas paredz samazināt dzīvokļu projektēšanu un būvēšanu Preiļu pilsētā, intensīvi attīstot kotedžu tipa dzīvojamās māju celtniecību un pirkšanu.

Deputāti piedāvāja citu variantu: intensīvi attīstīt kotedžu tipa dzīvojamās māju celtniecību, nepārtraucot dzīvokļu māju projektēšanu un būvēšanu Preiļu pilsētā. Jo daudzi pilsētas iedzīvotāji, kam sadzīves apstākļi ir slikti, pagaidām nespēj nopirkt (arī uz kredīta) kotedžu. Bez tam pilsēta nebūs pietiekoši nodrošināta ar celtniecības materiāliem, kas vajadzīgi kotedžu būvei.

Koncepcija nebija iesniegta izskatīšanai, izvērtēšanai un priekšlikumu izstrādāšanai ekonomikas un finanšu pastāvīgajai komisijai, tāpēc deputāti piedāvāja to ņemt par pamatu pirmajā lasījumā, apspriest komisijā, veikt aptauju starp pilsētas iedzīvotājiem (un, pirmām kārtām, starp tiem, kas ir rindā sadzīves apstākļu uzlabošanai), izzinot viņu vēlmes un iespējas pirkt kotedžas. Priekšlikumus, ierosinājumus apkopos komisija un jautājumu atkārtoti izskatīs pilsētas padomes sesijā.

Aina ILJINA

divkameru ledusskapjus «Snage», importa šujmašīnas, fotoaparātus, porcelāna servīzes, kristāla traukus, atsevišķus celtniecības materiālus, importa santehnikās iekārtas.

(No laikraksta «Krasnoje znamja»)

Būs komercveikals

Daugavpili tuvākajā laikā paredzēts atvērt komercveikalā (Lenina ielā 67). Komercenāte mainīsies atbilstoši preču realizācijai.

Komercveikalā pārdos impor-

tētos alkoholiskos dzērienus, dažādu veidu kulinārijas un konditorejas izstrādājumus, samta, trikotāžas, vilnas un citus augstas kvalitātes šūtos apģērbus, ceturta paaudzes krāsu televizorus,

finišeja Maskavas, Igaunijas un Lietuvas pārstāvjus. Labākais Latvijas jaunais riteņbraucējs — finišeja kopējā grupā un bija sestais.

Tie nedaudznie skatītāji, kas bija ieradusies stadionā, klātienē varēja pārliecināties par dalībnieku meistarību, kā arī paprie-

cāties par atsevišķu komandu skaisto ietēru (Igaunija).

Sacensību organizatoru un rajona sporta komitejas vārdā izsaku pateicību tām organizācijām un cilvēkiem, kuri atrada iespēju ierasties ar balvām, ziediem sveikti uzvarētājus. Pēc republikas riteņbraukšanas federācijas

Atbildam lasītājiem

Kapus savedis kārtībā

STABULNIEKU pagasta iedzīvotāji «Novadnieka» redakcijai sūdzējās, ka norok Pastaru kapus: blakus tiem ierīkots grants karjers, un piebraucamais ceļš uz kapiem esot tādā stāvoklī, ka kapos grūti iekļūt.

Tiešām, pie Pastaru kapiem ir vecais grants karjers, ko 24. ceļu remontu un būvniecības pārvalde un pārējās grants ņemējas organizācijas pēc izmantošanas nav nolīdzinājušas. Piebraucamais ceļš pie kapjiem izdangāts.

Šajā sakarībā Kirova kolhoza (tā teritorijā atrodas Pastaru kapi) valdes priekšsēdētājs B. Laizāns paskaidroja: «Pastaru kapus līdz rudenim savedīsim kārtībā: nolīdzināsim bijušo grants karjeru, piebraucamo ceļu nobērsim ar granti un akmeņu šķembām. Šis ceļu būvniecības materiāls pietiekoši daudzumā savests turpat netālu — pie Brišķu-Balckaru kapiem.

Labiekārtosim arī piebraucamos ceļus pie Brišķu-Balckaru un abiem Stabulnieku kapjiem».

Replika

Alus vai zirgi?

19. augustā Riebiņos, agrofirma «Sarkanais Oktobris» stadionā pie parka, kur zirgu sporta sacensībās savu veiklību demonstrēja Preiļu un Rēzeknes rajonu labākie sportisti, pārdeva kravas automašīnās atvesto alu. Tā cena uz etiķetes bija norādīta lietuviešu valodā, proti, 34 kapeikas bez pudeles vērtības. Bet pārdeva to par 1 rubli un 70 kapeikām. Savukārt dzēriens «Fanta» bija dabūjams par 1 rubli.

Paldies laukuma saimniekiem — agrofirmai «Sarkanais Oktobris» — par atsaucību un iniciatīvu tāda lauku sporta veida kā zirgu sports popularizēšanai!

Arī ieeja šajās sacensībās bija brīva.

Zēl tikai, ka liela daļa klātesošo bija atnākuši kaut ko nopirkt vai iedzert, bet par to pārāk uztraukti nevajadzētu. Tas, ka šo sacensību rīkošanā ieguvām daudz vairāk nekā izdevām, ir skaidrs. Tāpat skaidrs arī par uzņēmīgo kooperatoru peļņu, ko viņi ieguva — sauksim nu istajā vārdā — no spekulācijas ar alu. Bet nav skaidrs, kas tad īsti izrādījās populārāks, jeb — ko mēs paši, gribot vai negribot, popularizējām šajā dienā? Kā domājat jūs?

Māris ANNIS,
zirgu sporta entuziasts

„Tā arī ir mafija“

Ar šādu virsrakstu RĒZĒKNEŠ LAIKRAKSTS «DARBA KAROGS» publicējis Rēzeknes rajona padomes deputāta Osvalda Salmaņa rakstu, kurā stāstīts, kā deputāti, pārbaudot vēlēšanu sūdzības, rajona patērētāju biedrību savienības darbā atklājuši neticamas lietas.

Izrādās, ka iedzīvotājiem «pārdots» tādas preces, kuras pircēji veikalos ne tikai nav redzējuši, bet daudzi par tām nav pat dzirdējuši (japāņu adamas mašīnas, importa sadzīves tehnika utt.). Un tas izdarīts, manipulējot ar preču sadali, kā arī «prasīgi» izmantojot pretpārdošanu par nodotajām otrreizējām izejvielām.

Piemēram, ja ticēt sagādes kantora dokumentiem, tad dažos Rēzeknes pilsētas dzīvokļos olas augot uz palodzēm, ja jau pilsētniekam nekādas grūtības nesagādā saskaņā ar līgumu nodot 1000 olas, lai saņemtu divas autorie-

pas. Savukārt kādam Haidakumovam (nezin no kurienes un nezin par ko) 1989. gada 27. jūnijā uz trim kvītiem izrakstīti 16 pakļāji; 29. jūnijā — 4 importa lietussargi un importa kofēris; 14. jūlijā — 14 importa blūzes; 19. septembrī — aītādas kažoks; 22. novembrī cepures un citi priekšmeti par 331 rubli. Šādu faktu rakstā uzskaitīts ļoti daudz.

Deputāti ierosina: likvidēt rajona patērētāju biedrību savienību kā lieku virsbūves organizāciju; rajona izpildkomitejā organizēt tirdzniecības nodaļu, kas nodarbotos ar tirdzniecības stratēģijas un taktikas jautājumiem un uzturētu kontaktus ar patērētāju biedrībām un privātveikaliem (kas noteikti būs); otrreizējo izejvielu sagādi izdalīt kā atsevišķu nozari, kura strādātu pēc saimnieciskā aprēķina principiem.

Velobraucēji Latvijas ceļos

Republikas junioru daudzdienu velobrauciena sacensību priekšpēdējais posms noslēdzās Preiļos pagājušās pirmdienas pievakarē. 113 dalībnieku vidū bija pārstāvji no Igaunijas, Lietuvas, Ukrainas, Maskavas un Krievijas pilsētām. Pēc piecu dienu sacensībām pa Latvijas ceļiem, nedaudz atrāvusies no pārējiem,

finišeja Maskavas, Igaunijas un Lietuvas pārstāvjus. Labākais Latvijas jaunais riteņbraucējs — finišeja kopējā grupā un bija sestais.

Tie nedaudznie skatītāji, kas bija ieradusies stadionā, klātienē varēja pārliecināties par dalībnieku meistarību, kā arī paprie-

cāties par atsevišķu komandu skaisto ietēru (Igaunija).

Sacensību organizatoru un rajona sporta komitejas vārdā izsaku pateicību tām organizācijām un cilvēkiem, kuri atrada iespēju ierasties ar balvām, ziediem sveikti uzvarētājus. Pēc republikas riteņbraukšanas federācijas

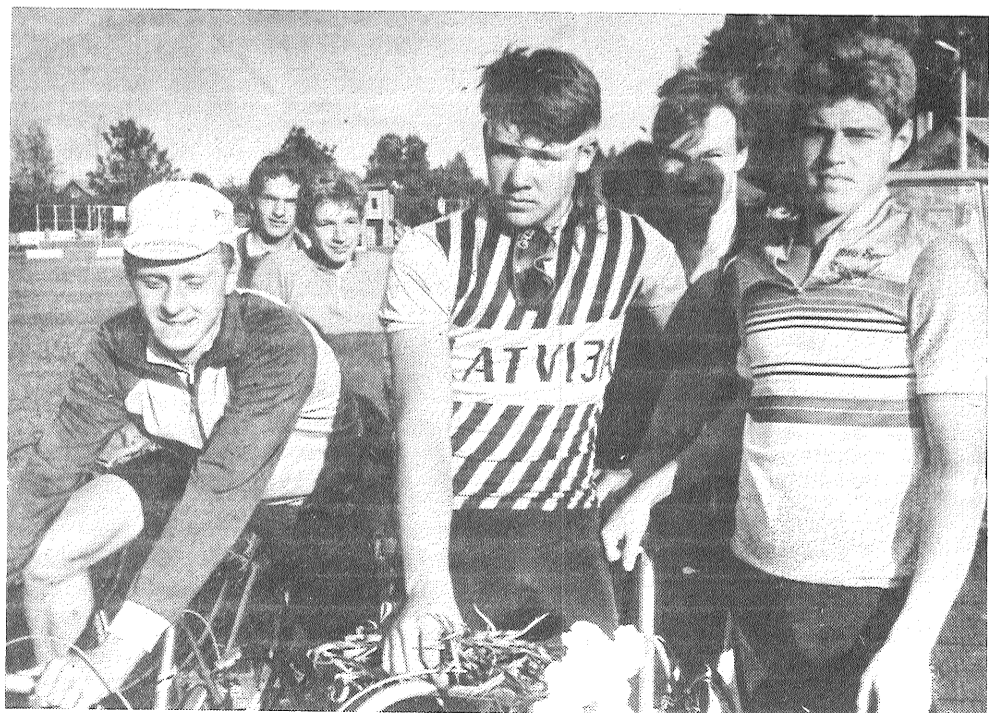
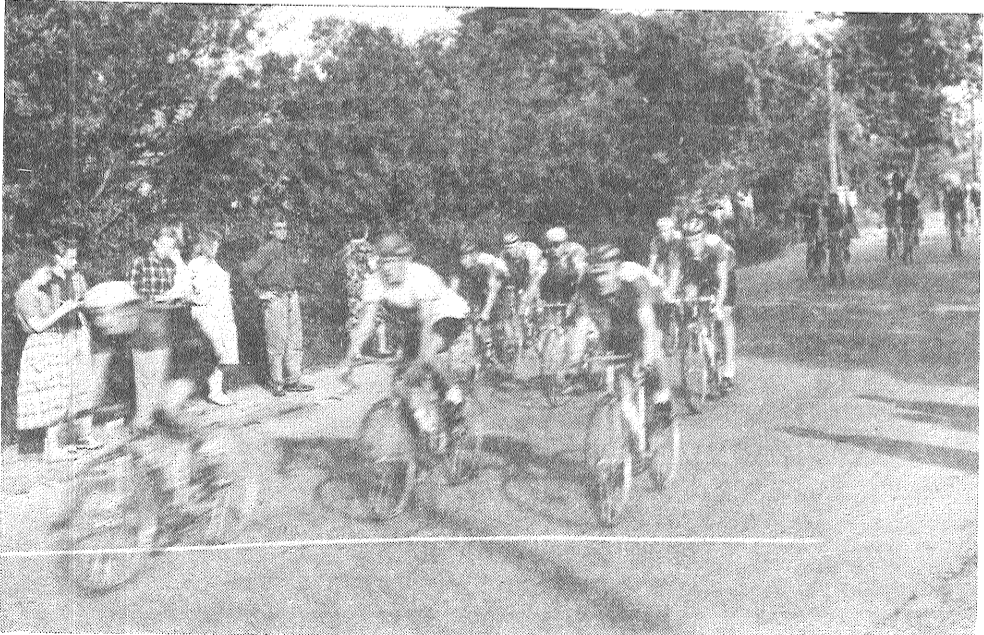
pārstāvja vārdiem tā bijusi sirsnīgākā sagaidāšana visā velobrauciena laikā. Balvas pasniedza rajona sadzīves pakalpojumu kombināts, 24. ceļu remontu un būvniecības pārvalde, «Lauktehnika», dzīvokļu un komunālās saimniecības apvienība, Latvijas Jaunatnes progressa savienība,

tautas izglītības nodaļa un rajona izpildkomiteja.

Nākamgad šo sacensību startus un pirmie posmi paredzēti Preiļos un apkārtnē pilsētā.

A. POŠEIKA
Atbēlos: riteņbraucēji Preiļu ielās.

Jāņa ZANDES foto

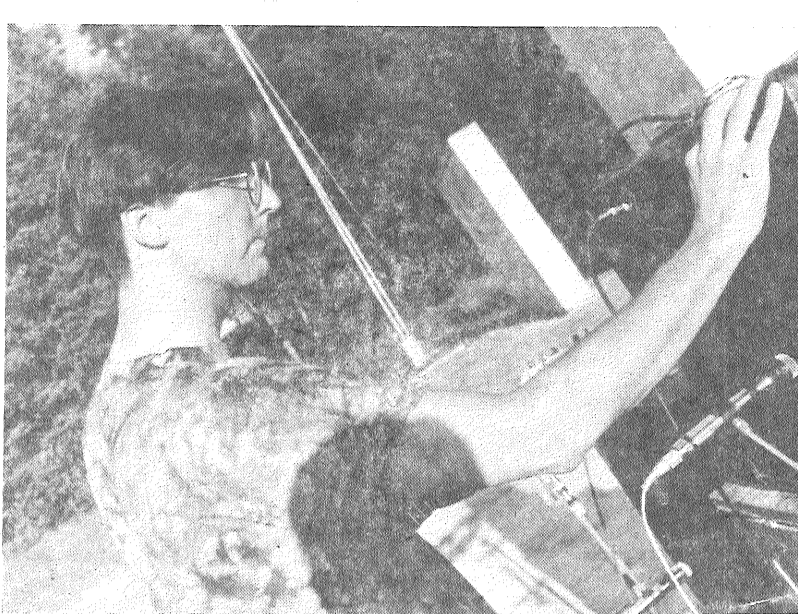

Arnolds

Aivars

Vidvuds

Gatis

Gatis Gaujenieks ir guvis zināmu muzikālo izglītību un viņa maizes darbs ir uzņēmumā, kur sagatavo skaņu ierakstu ierīces profesionālajam studijām. Vidvuds Mednis strādā ar kompjuteriem lielā apdrošināšanas firmā. Kopā ar saviem koleģas biedriem, amerikāņu puļšiem, dažus «proves» ierakstus Losandželosā ir izdarījis Arnolds Kārklis. Tātad — mēģina pelnīt kā muzikāls, bet pirms tam darbojas kāda ceļojumu firmā. Ar grafisko mākslu nodarbojas bundzinieks Aivars Smits.

Sie Amerikas letiņi ir ne tikai saglātājuši savu latvietību, bet arī vēl ko būtiskāku — viņi ir latviešu mūziķi. Puiši to ir gribējuši, prarūši un varējuši. Par to varēja pārliecināties arī Preiļu publika.

Cerēsim, ka kaut kādā veidā redzēt un dzirdēt vēl kād trimdas kolektīvu.

Voldemārs ROMANOVSKIS
Jāņa SILICKA foto

Redaktors Pēteris PIZELIS

Kultūras dzīve

Ar kultūrfirmas «Māra» gādību ASV ansambļa «Akacis» viesturnejas maršrutā bija iekļauti arī Preiļi. Šeit tālie ciemiņi uzstājās reizē ar pašmāju «Elpu». Šogad tas jau bija otrais ansamblis no Amerikas. Vasaras sākumā pie mums muzicēja «Trīs no Pārdaugavas».

«Akacis» Preiļu estrādē uzstājās jau kā festivāla «Liepājas dzintars-90» 3. pakāpes laureāts un skatītāju balvas ieguvējs. Par pēdējo, droši vien, nebija informēta mūsu publika, jo skatītāju bija negaidīti maz. Varbūt krietnu daļu potenciālo muzikas cienītāju atbaidīja samērā dārgās ieejas biļetes?

Juris Vilcāns pārdomās pēc festivāla «Literatūrā un Mākslā» sekojoši raksturoja viesu ko-

„Akacis“ Preiļos

lektīvu: «Akacis» «Liepājas dzintarā» pārstāvēja Ameriku. Kādi bija šie amerikāņi? Vai varbūt latviskie amerikāņi? Tik ļoti jau gribas roka kosmopolitisko ģēnu sapotēt ar latvisko. Mūsu — Latvijas grupām pretējā virzienā. Man šķiet, drīzāk akaciešiem izdosies sevi realizēt mūzikā kā latviešiem, nekā rīdziniekiem klūs par amīti.

Mūzikas cienītājiem Latvijā «Akacis» jau labi zināma grupa pēc aizvadītās vasaras koncertturnejas, taču «Liepājas dzintarā» žūrijai tā bija pirmā ārzemju latviešu grupa visā festivāla vēsturē.

«Akacis» spēlēja mūsu domāšanai neraksturīgu, bet pasaules elpas apdvestu mūziku. No 1977. gada — no ansambļa

pašiem pirmssākumiem — šeit spēlēja sitamos instrumentus un dzied Aivars Smits. No sākuma sastāvā dzied un basģitāru spēlēja Gatis Gaujenieks.

Kopā ar «veciešiem» muzicēja ģitārists Arnolds Kārklis (arī dzintars dzied) un to pašu dara arī Vidvuds Mednis.

Ansambļa galvenā iezīme — lai kā mainījies sastāvs, tajā vienmēr spēlēja isti draugi un domubiedri. Citādi jau «Akacis» nemaz nevarētu eksistēt, jo pa dienu Amerikā, tāpat kā jebkurā citā civilizētā valstī, jāpelna nauda, un mēģinājumiem un mūzikai paliek tikai vakarstundas. Ar uzstāšanos ansamblis pelna tikai naudu saviem pārlidojumiem, dodoties uz koncertiem ASV un Kanādā, uz vietām, kur

mājo latvieši, protams, gados jauni un «Akaci» mīloši.

1979. gads. Iznāk pirmā skaņu plate — «Akacis». Pēc pieciem gadiem otrā — «Tādi ir tie rēķini». Grupai pieder arī kasetes ieraksts «Apskaties to viru». Ansamblim ir jāreķinās arī ar saviem konkurentiem jaunu latviešu auditorijas vidū. Nūdzersijā darbojas «Bob The Latvians», Čikāgā — «Moralais bankrots», «Skandāls» — muzicē Kanādā. Vēl jau ir arī «Elektriskie burkāni», «Kodols», «Lembasts».

«Akača» mūzika ir mīļa un sirsnīga, šķiet, pat vienkārša. Tā nav īpaši moderna, bet gan drīzāk ārpus visādiem stiliem. Tomēr tā ir rakstīta speciāli vienai publikai, proti, latviešiem. Arī par saviem skolotājiem puiši uzskata ārzemju latviešu pazīstamos dziesminiekus «Dunduru» un «Čikāgas piecišus».

Lai vieglā rūpniecība nepaliktu bez darba, veikalnieki — bez precēm, bet Latvija — bez vilnas audumiem, atkal palīgā saucam lauku iedzīvotājus.

«RIGAS TEKSTILS»

aicina apmaiņai pret plaša patēriņa precēm nodot vilnu.

Samaksa pēc vienošanās.
Adrese: Rīga, Baltā iela 3/9.
Sikāka informācija:
461064 komercdirektoram,
459316 sagādes daļai.

Ražošanas apvienība «Rīgas tekstils»
Latvijas reklāmas aģentūra

PĒRKU garāžu. Zvanīt 22869.

PREIĻU RAJONA KIROVA KOLHOZS

PARDOD rapša sēklu.
Cena — 1,50 rubļi par kilogramu un 2 kilogrami lopbarības graudu.
Izziņas pa tālruni: 59283.

KOOPERATĪVAIS VEIKALS «STILS»

no kooperatīviem un dzīvotājiem, kuri nodarbojas ar individuālo darbu, pieņē pārdošanai

TAUTAS PATĒRIŅA PRECES.

Veikala adrese: Preiļos, Aglonas ielā 4. Tālrunis — 23922.

Vissirsnīgākā pateicība ārstam Gžibovskim, Preiļu SEU apvienībai, Aizkalnes ciema padomei, Kižlo, Vucānu un Zeltu ģimenēm, radiem, draugiem, visiem, kas dalījās sāpju smagumā mīļā vīra, tēva, vectētiņa un vecvectētiņa Andreja KUKĻA izvadīšanā uz mūžīgās atdusas vietu.

Piēderīgā

Saņem. balta zemes māte, Vienu sirmu māmuliņu. Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu villainēm. (T. dz.)

Dalām bēdu smagumu ar Ernu KRASINSKU-ERMOLICKU, MĀMULU smiltājā izvadot.

Preiļu SPK darba kolektīvs

VILNAS RAŽOŠANAS APVIENĪBA
RIGAS TEKSTILS

DAUGAVPILS CEĻOJUMU UN EKSKURSIJU BIROJS piedāvā ceļazīmes šādiem ceļojumiem:

AR VILCIENU (grupām)

Maskava: no 31. augusta līdz 4. septembrim (30 cilv.), no 7. līdz 11. septembrim (15 cilv.), no 14. līdz 18. septembrim (30 cilv.), no 14. līdz 19. septembrim (30 cilv.), no 5. līdz 9., no 19. līdz 23. oktobrim (pa 15 cilv.), no 12. līdz 16. oktobrim (30 cilv.);

Leņingrada: no 10. līdz 16. septembrim (30 cilv.), no 4. līdz 9., no 8. līdz 14., no 17. līdz 22. oktobrim (30 cilv.), no 19. līdz 23. oktobrim (15 cilv.);

Vladimira — Suzdaļa — Gusjhrustajņaja — Bogolubovo: no 9. līdz 15. septembrim (15 cilv.), no 14. līdz 20. oktobrim (30 cilv.);

Jaroslavļa — Kostroma — Ugliča — Rostova Veļikaja: no 9. līdz 15. septembrim (15 cilv.);

Aleksandrova — Zagorska — Pereslavļa — Suzdaļa —

Maskava: no 19. līdz 24. oktobrim (30 cilv.);

Kijevas: no 11. līdz 16., no 12. līdz 17. oktobrim (30 cilv.);

Kaļiņingrada — Kuršu kāpas: no 11. līdz 16. oktobrim (15 cilv.);

Kohtla-Jarve — Narva — Tartu — Tallinna (2 dienas): no 25. līdz 30. oktobrim.

AR VILCIENU (individuāli)

Gorkija — Astrahaņa (tvaikonis «Iljičs», četrvietīgas kajītes, ekskursijas uz

Gorkiju, Kazanū, Kuibiševu, Volgogradu, Astrahaņu, Saratovu, Čeboksariem, Uljaņnovsku): no 1. līdz 20. septembrim, cena 223 rubļi;

Sevastopole (dzīvošana individuālajā sektorā, ekskursijas pa Sevastopoli, Jaltu, Bahčisaraju): no 29. līdz 13. septembrim, cena 218 rubļi.

Ceļazīmes var iegādāties 228400, Daugavpilī, 5. augusta ielā 25, tālruni — 26206 (ceļojumiem ar lidmašīnu un autobusu) un 26503 (ceļojumiem ar vilcienu).

● LAIKRAKSTĀ PUBLICĪTĒ MA- TERIĀLI NE VIENMĒR ATSPŪGULO REDAKCIJAS VIEDOKLI PAR PERSONU VĀRDU UN UZVĀRDU, SKAITĻU UN FAKTU PAREIZĪBU ATBILDĒ RAKSTU AUTORU.

● MŪSU ADRESE: 22230, Preiļos, Aglonas ielā 1.

● REDAKCIJAS TĀLRUNĒ: redaktors — 22058, redaktora vietniece, lauku dzīves un sporta nodaļa — 21759, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodaļa — 21768, rēpniecības, celtniecības un kultūras nodaļa — 21985, vēstulju, skolu dzīves un jaunatnes nodaļa — 22203, grāmatvedība, uzlīmes par studinājumiem — 22305.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpilī, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viena nosacītā iespaidlaksne. Ofsetiespiedums. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. «Новадниекс» («Земляк»). Газета Преильского района на латвийском языке.

Metiens 13 902 eksemplāru (latviešu valodā — 9961 eks., krievu valodā 3941 eks.).

Indekss 68149, Pas. 760.